

خطبه اول

بسم الله الرحمن الرحيم نحمده على ما كان و نستعينه من امرنا على ما يكون و نؤمن به و نتوكل عليه و نستغفره و نستهديه و نعوذ به من شرور أنفسنا و سيئات أعمالنا و نصلّي و نسلم على سيدنا و نبينا ابي القاسم المصطفى محمّد و على آله الاطيبين الاطهرين ولا سيّما بقية الله في الارضين.

توصیه به تقوا

اعوذبالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَ لَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ»^۱ عِبَادَ اللَّهِ أُوصِيكُمْ وَ نَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ

همه شما نمازگزاران گرامی و خودم را در این ایام عزیز و شریف به تقوا و پرهیزگاری و ذکر و یاد خدا در همه شئون و احوال زندگی دعوت و سفارش می‌کنم. از خداوند متعال می‌خواهیم که همه ما را از بندگان پارسا و فرمان‌بر خود مقرر بفرماید.

گرچه بحث ما در سلسله احکام و آداب و ضوابط کار و تجارت و مسائل اقتصادی بود اما در ایام مهمی قرار داریم. هم در میانه دو فاطمیه و هم در ایام‌الله دهه مبارک فجر هستیم. خطبه اول را به بیان چند نکته درباره شخصیت و سیره فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) این بانوی بزرگ و الگو و نمونه همه زنان و مردان عالم اختصاص خواهیم داد و خطبه دوم در مورد سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی خواهد بود.

جرعه‌ای از شخصیت فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها)

مقدمه‌ای عرض کنم. اعتقاداتی در میان مسلمانان در رابطه با اهل‌بیت پیامبر (علیهم‌السلام) که عبارت باشند از فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) و امیر المومنین و ائمه اطهار وجود دارد و باورهایی در میان مذاهب اسلامی و همه

^۱ -سوره آل عمران، آیه ۱۰۲.

فرق اسلامی وجود دارد. پس این اعتقاداتی که ما در مورد ائمه هدی (علیهم‌السلام) به دو قسم و بخش تقسیم می‌شود:

اعتقادات خاص شیعه در مورد فاطمه (س) و ائمه اطهار (ع)

یک قسمت از اعتقادات مسلمانان به ائمه هدی یعنی امیرالمؤمنین و فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) و فرزندان پاک آن‌ها اعتقادات خاص شیعه است.

بخشی از نگاه، رویکرد، اعتقاد و باور نسبت به ائمه هدی و فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) ویژه شیعه است. یعنی شیعیان و پیروان مکتب پرافتخار اهل بیت دارای یک نگرش و اعتقاد خاصی نسبت به ائمه اطهار (ع) از جمله فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) هستند.

اگر بخواهیم در این قسمت نکاتی را عرض کنیم عبارت‌اند از:

۱. عصمت ائمه اطهار (ع) و فاطمه زهرا (س)

عصمت فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) و ائمه هدی (ع) و مصون بودن این‌ها از گناه و آلودگی و خطا - هم در تبلیغ دین و هم در سایر شئون زندگی - یک اعتقاد ویژه شیعه است. البته کمی در دایره این مسئله اختلافات جزئی است اما اصل عصمت و پاک بودن این‌ها از گناه و آلودگی یک اعتقاد عمیق شیعی است. اگر هم کسی بخواهد از این مرز بگذرد حتماً به خطا رفته است هر کسی که باشد.

این یک بحث عمیق اعتقادی مستند به آیات و ادله قرآنی و روایی است و پایه‌های مقوله عصمت پایه‌های بسیار محکم و استواری است. البته اینکه در زمان حکومتشان اجازه نقد می‌دادند این امر درستی است ولی هرگز به ساحت بلند آن‌ها اشکال، نقض و نقدی وارد نیست. چرا که دارای مقام عصمت هستند یعنی به امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) در دوره حکومتشان هیچ اشکالی وارد نیست، باینکه امام اجازه نقد می‌دادند و جلوی روی ایشان اشکال می‌کردند؛ اما اجازه نقد دادن به معنای نقدپذیری واقعی نیست. این دو مطلب باید کاملاً تفکیک شود و اگر کسی سخنی بگوید که جای ایهام دارد این کار اشتباه و غلطی است.

۲. علم و دانش ائمه اطهار (ع) و فاطمه زهرا (س)

اینکه هر چه آن‌ها بگویند عین گفته پیامبر خداست و علم آن‌ها متصل به مبادی غیبی است. این دو مقوله با این استحکام و محکمی از نگاه‌های ویژه شیعه است. ما معتقدیم که فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و ائمه هدی (ع) دارای دو مرتبه علم لدنی، قدسی، افاضی و عصمت، طهارت و پاکی هستند. در این دو اعتقاد جایگاه این بانوی بزرگ فاطمه زهرا (سلام الله علیها) همسان با سایر ائمه است. حتی ممکن است در جهاتی هم فضیلت و تفاضلی داشته باشد.

۳. مقام ولایت در عالم اجتماع و سیاست

اعتقاد سومی هم در مورد ائمه هدی (ع) داریم که آن مقام ولایت در عالم اجتماع و سیاست است. ما قائل به ولایت عامه مطلقه ائمه طاهرين هستیم. در این ولایت عامه ظاهریه ممکن است فاطمه زهرا (سلام الله علیها) تفاوتی داشته باشد.

در خطبه‌های قبل قم، عرض کردم شاید یک تفاضلی هم داشته باشد. فاطمه زهرا (سلام الله علیها) گویا یک مصدريت، مادری و منشأیت علمی هم نسبت به ائمه (علیهم السلام) دارد که مسئله بزرگی است. این سه اعتقاد که فاطمه زهرا (سلام الله علیها) در دو مورد کاملاً با ائمه شریک‌اند و در دیگری تفاوت دارند از دیدگاه‌های ما و شما به‌عنوان شیعیان است. هر سه قانون و قاعده هم مستند به آیات و روایات است و ما در این ادله قاطع و روشن جای گفتگو داریم. البته بر سر این‌ها هرگز با کسی نخواهیم جنگید، هرگز دعوی به راه نخواهیم انداخت؛ حتی مناظره گفتگویی هم اگر به جنگ بیانجامد مورد تأیید ما نیست. اما بچه‌های شیعه و پیروان این مکتب پرافتخار، این را قاطع بدانند پایه‌های این سه اصل بزرگ، در کتاب و سنت آن‌چنان استوار است که جای هیچ‌گونه شکی در آن راه ندارد.

اعتقادات مشترک همه مذاهب اسلامی در باب ائمه اطهار (ع) و فاطمه زهرا (س)

اما نسبت به این خاندان بزرگ یک سلسله اعتقادات دیگر وجود دارد که مشترک بین همه مذاهب اسلامی است. نگاه، اعتقاد و اصول فکری ما نسبت به فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و ائمه هدی (ع) به این دو بخش تقسیم می‌شود:

بخش اول آن اعتقاد حداکثری است که بر پایه علم قدسی و لدنی و مقام ولایی عصمت و طهارت معنوی و مقام ولایت ظاهری که برای ائمه اطهار (ع) است. این بخش، بخش بزرگی از اعتقادات ما را شامل می‌شود که مال من و شما نیست بلکه از آن میراث اسلامی و فرهنگ امت اسلامی است و اگر معدودی از نواصب و انسان‌های کاملاً جدای از مبانی دینی، را کنار بگذاریم عموم مذاهب و گرایش‌های اسلامی در بخش دوم همراه ما هستند. بنابراین درباره فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و سائر ائمه هدی (ع) یک بخش ویژه اعتقاد شیعه است که مستدل بوده و ما قاطعانه پای آن‌ها ایستاده‌ایم و نظر ما به صورت حداکثری و واقعی می‌باشد.

اما بخش دومی هم وجود دارد که یک نگاه بلند و تکریم آمیز و همراه با احترام در همه مذاهب اسلامی نسبت به فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و ائمه هدی (ع) وجود دارد. یک نگاه میانه و عمومی و مشترک با آن‌ها وجود دارد که اختصاصی به ما ندارد و برای همه امت اسلامی است. یعنی حتی در متن صحاح سته (برادران اهل سنت، شش کتاب اصلی دارند) ده‌ها و صدها مقام، منزلت و منقبت برای فاطمه زهرا (سلام الله علیها) و ائمه هدی (ع) نقل شده است. همچنین در سایر منابعشان الی ماشاء الله از این روایات موجود است. علامه امینی دو، سه دهه از عمر خود را مصروف این کرد که استنادات غدیر را از کتب اهل سنت پیدا کند که بیش از ده جلد کتاب شد.^۲ میر حامد حسین هندی (عبارات الانوار فی امامة ائمه الاطهار) را نوشت و دیگران نیز قلم‌فرسایی کرده‌اند. این سلسله از کتاب‌ها را که بزرگان ما نوشتند مربوط به قسم اولی است. یعنی اعتقادات ما شیعیان در رابطه با ائمه اطهار (ع) در کتاب‌های اهل سنت هم ریشه دارد.

بخش دیگر هم این است که شما اعتقادات خاص ما را کنار بگذار در کتب خود شما مواردی است که همگانی است و شما هم آن را پذیرفته‌اید و در متن اعتقادات شما وجود دارد. این مقامات هم کم نیست.

۱. مرجعیت علمی

این همان چیزی است که مرحوم آیت الله العظمی بروجردی (رضوان الله تعالی علیه) در امتداد منطق و گفتمان بزرگان دیگر دین ما تأکید داشت که اهل بیت یک مرجعیت علمی (مثلاً) به استناد همان فتاوا و روایات خود شما دارند.

^۲ - اسم کامل این کتاب با عنوان (الغدیر فی الکتب والسنه و الادب) می‌باشد.

۲. مودت و محبت ذوی القربی

مقامات ویژه‌ای دارند که ریشه آن‌ها در قرآن هم هست: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى»^۳. بر فرض ما امامت و ولایت را نمی‌گوییم، اما «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى» که قدر متیقنش این‌ها هستند و حداقل محبت و مودت به این خاندان است که ریشه در آیات قرآنی دارد و همه هم آن را قبول دارند. مرجعیت علمی یعنی وقتی اینان چیزی را نقل می‌کنند کمتر از سایر روایات و محدثین نیست.

پس یادمان باشد ما در ارتباط با فاطمه زهرا (س) و ائمه هدی (ع) دو جور اعتقاد و دو دسته از باور داریم:

دسته اول: باورهای خاص خودمان است که پایه‌اش هم خیلی محکم است؛

دسته و قسم دوم: چیزهایی است که عمومی بوده و امت اسلام آن را قبول دارد. کسی خیلی باید از متن قرآن و روایات حتی روایات خود اهل سنت به دور باشد که در مورد این انوار مقدسه یک اعتقاد دیگری داشته باشد.

حال بعد از بیان این مقدمه، وقت نمی‌شود که به اصل بحث برسیم. کتاب‌هایی در این زمینه نوشته شده است. منبعی هم در این سال‌های اخیر منتشر شده است که مجمع تقریب مذاهب اسلامی آن را منتشر کرده است و به اخبار و روایات مشترک شیعه و سنی پرداخته است. این باب هم باب وسیعی است. من اخیراً هم با دارالحدیث قم با آیت‌الله ری‌شهری صحبت می‌کردم که: شما بیابید یک پروژه وسیعی اجرا کنید و همه روایات شیعه و سنی را در یک پروژه نرم‌افزاری جمع کنید. یک بخشی از این کار در همین کارهای تحقیقی مجمع تقریب مذاهب اسلامی انجام شده و به‌عنوان کتاب (السنه النبویه فی مصادر المذاهب الاسلامیه)^۴ در بیست جلد چاپ شده است. یک

^۳ - سوره شوری، آیه ۲۳: بگو به ازای آن [رسالت] پاداشی از شما خواستار نیستم مگر دوستی در باره خویشاوندان.

^۴ - به یقین اجرای این طرح که توسط دو شخصیت بزرگ عالم اسلام، آیت الله العظمی بروجردی (ره) - مرجع بزرگ جهان تشیع - و شیخ محمود شلتوت (ره) - رئیس دانشگاه الازهر مصر - بیش از نیم قرن قبل مطرح گردیده بود گام بلندی در تقریب مذاهب اسلامی و وحدت حقیقی بین مسلمانان خواهد شد. این مجموعه حاصل تلاش و مجاهدت علمی جمعی از محققان و پژوهشگران پژوهشگاه مطالعات تقریبی وابسته به مجمع تقریب مذاهب اسلامی است که در مدت قریب به ۱۳ سال اخیر تدوین شده است. موسوعه مذکور که در طرح جدید ۲۰ جلدی - هر جلد مشتمل بر حدود ۱۰۰۰ صفحه - منتشر شده است، متضمن ۶۲ جزء در موضوعات گوناگون اعتقادی، تفسیری، فقهی، سیاسی، اجتماعی، حقوقی، اقتصادی، اخلاقی و تاریخی است.

جلد قطور بیش از یک هزار صفحه‌ای دارد که احوال ائمه و فاطمه زهرا (ع) را از منظر فریقین جمع کرده است، از امیر المومنین گرفته تا به امام زمان رسیده است. به همان اعتقادات مشترک پرداخته است و تا حد خوبی نشان داده شده است که ما نسبت به ائمه اطهار (ع)، اعتقادات عمومی مذاهب اسلامی دارند و روایات و مضامین مشترک درباره آن‌ها وجود دارد. حدود دویست، سیصد صفحه از این کتاب در ارتباط با فاطمه زهرا (سلام الله علیها) است. در اینجا یادداشت هم داریم. قریب چهل گزاره، اعتقاد، باور و قضیه درباره فاطمه زهرا (سلام الله علیها) است که عین هم یا نظیر هم در روایات اهل سنت و شیعه نقل شده است. اینجا دل آدم خیلی قرص تر می‌شود. وقت خطبه اول تمام شد فلذا به عنوان مثال عناوینش را می‌گویم و دوستانی که اهل فضل و مطالعه هستند می‌توانند این بحث را دنبال کنند:

۳. خلقت نور حضرت فاطمه زهرا (س)

وجود نورها قبل خلق آدم، اینکه نور فاطمه زهرا (سلام الله علیها) در کنار انوار ائمه (ع) قبل از خلقت عالم در عرش تجلی کرده است. برادران اهل سنت و عزیز ما نقل کرده‌اند.

۴. انعقاد نطفه فاطمه زهرا (س) از میوه بهشتی

انعقاد نطفتها من ثمار الجنة، یعنی نطفه فاطمه زهرا (سلام الله علیها) از یک میوه بهشتی منعقد شد.

۵. کیفیت ازدواج فاطمه زهرا (س)

اهل سنت در منابع روایی خود ده‌ها روایت دارند که این ازدواج نوع خاصی از ازدواج بود. عمر و ابوبکر و ... خواستگار فاطمه زهرا (سلام الله علیها) بودند. فرمان خدا این بود که این خواستگاری در اختیار پیامبر (ص) نیست و باید در انتظار حضرت جبرئیل باشد و از آنجا این ازدواج معماری و مهندسی شد. ازدواجشان به امر الهی و در آسمان بود. شهود این ازدواج، ملائک بودند و مهر اصلی‌اش در عالم ملکوت، شفاعت امت بود و مهر دنیایی‌اش کم بود. آن قدر کم بود که زنان مدینه، فاطمه زهرا (سلام الله علیها) را به خاطر این مهر کم و ازدواج با یک مرد فقیر ملامت کردند. پیامبر (ص) به فاطمه زهرا (س) فرمود: «أَلَا تَرْضَيْنَ أَنِّي زَوْجَتُكَ أَقْدَمَ أُمَّتِي سَلْمًا وَ

أَكْثَرُهُمْ عِلْمًا وَ أَعْظَمُهُمْ حِلْمًا»^۵ فردی که تو را به عقد او درآوردم پسرعمویم است و هیچ چیزی ندارد، اما حلم و علم و سابقه او از همه مسلمانان برتر است.

۶. زهد و ایثار و دیگر فضائل اخلاقی

زهد، ایثار، تقوا، گذشت، فصاحت و بلاغت، راست‌گویی و درست‌کرداری او بخشی از عناوینی است که از شیعه و سنی نقل شده است. البته ما در اعتقادات خاصه هم استدلال‌ات محکمی داریم که ریشه‌اش به قرآن و حتی به روایات اهل سنت برمی‌گردد.

سلام و درود خدا به این بانوی نمونه اسلام که در میانه ایام فاطمیه قرار داریم. در این عناوین مشترک است که نام حضرت فاطمه (س) بر عرش خدا تصویر شده است و در روایات ما داریم که وقتی فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) وارد محشر می‌شود با جلال و شکوهی وارد می‌شود که همه، چشم‌ها را به پایین می‌اندازند و همه به عظمت فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) پی می‌برند و در روز قیامت هم شفاعت می‌کند و هم آن ناله‌ای که در مسجد مدینه سر داد آن ناله در روز قیامت از حلقوم فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) بلند می‌شود. این ناله برای دنیا و آخرت فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) برای چیست؟ شاید به خاطر این است که به یاد همه بیندازد که چطور من بین در و دیوار ماندم و محسوم سقط شد و پهلوهایم شکست. اما اصل این ناله برمی‌گردد به خونخواهی امام حسین (ع). فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) در روز قیامت هم پرچم خونخواهی امام حسین (ع) را بلند می‌کند و به یاد همه می‌آورد که در میان قتلگاه در تنهایی با هزار شمشیر و دشمنی سر فرزندش را از بدن قطع کردند.

الا لعنه الله على القوم الظالمين «وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ»^۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ^۷

^۵ - علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۰، ص ۱۷۸؛ مسند احمد، ج ۵، ص ۲۶؛ الرياض النضرة، ج ۲، ص ۱۹۴.

^۶ - سوره شعراء، آیه ۲۲۷

^۷ . سوره کوثر

خطبه دوم

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين بارئ الخلائق اجمعين ثم صلاة و السلام على سيدنا و نبينا و حبيبنا ابى القاسم المصطفى محمّد و على مولانا على بن ابيطالب و على الصديقة الطاهرة فاطمة الزهراء و على الحسن و الحسين سيدى شباب اهل الجنة و على أئمة المسلمين على بن الحسين و محمد بن على و جعفر بن محمد و موسى بن جعفر و على بن موسى و محمد بن على و على بن محمد و الحسن بن على و الخلف القائم المنتظر ساسة العباد و اركان البلاد و ابواب الايمان و أمناء الرحمن و سلالة النبيين و صفوة المرسلين و عترة خيرة رب العالمين صلوات الله عليهم اجمعين .

توصيه به تقوا

اعوذبالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَ لَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ»^۸ عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَ نَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَ مَلَازِمَةِ أَمْرِهِ وَ مَجَانِبَةِ نَهْيِهِ وَ تَجَهُّزُوا عِبَادَ اللَّهِ فَقَدْ نُودِيَ فِيكُمْ بِالرَّحِيلِ^۹ وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى^{۱۰}

همه شما نمازگزاران گرامی و خودم را در این روز و ایام شریف به رعایت پرهیزگاری و تقوای الهی در همه شئون و احوال زندگی توصیه می‌کنم. تقوا سپر صیانت انسان از همه آلودگی‌های روحی است. همه ما باید تلاش کنیم به این سپر در جنگ با شیطان‌های درون مجهز شویم. آنگاه ما می‌توانیم در کارزار جنود شیطان و سپاه اهریمن و هواهای نفس و لغزش‌های گوناگون غالب و پیروز شویم که به این سپر و سلاح آسمانی مجهز شویم. اگر در درون ما خداترسی و توجه به خدا و نگرانی از شقاوت و آینده پرخسارت نباشد، حتماً شیطان ما را در آزمایش مقام ثروت و شهوت به زمین خواهد زد و حتماً ما را به سمت ظلم و تعدی به حقوق مردم سوق خواهد داد. این قانون عالم است. این دشمن هار و بی‌رحم در درون ما دائم در حال ضربه زدن و حمله کردن است. حمله‌های جنود

^۸ -سوره آل عمران، آیه ۱۰۲.

^۹ . نهج البلاغه، خطبه ۲۰۴.

^{۱۰} -سوره بقره، آیه ۱۹۷.

شیطان، حمله‌های مخفی، نامرئی، سهمگین و بسیار شقاوت‌بار است. در این کارزار سپر تقوا و ترس از خدا و نگاه به آینده می‌تواند ما را کمک کند. خدایا ما را به این سپر مجهز بفرما.

مناسبت‌ها

در خطبه دوم با فرصت کوتاهی که وجود دارد فقط باید به مباحث سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در چند محور کوتاه پردازیم.

قبل از آن هم باید فاطمیه را تسلیت بگوییم و هم سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی را تبریک بگوییم.

بزرگداشت سالروز پیروزی انقلاب اسلامی

در چند محور نکاتی را عرض می‌کنم.

محور اول: دستاوردهای انقلاب اسلامی

انقلاب اسلامی یک پدیده بی‌نظیر و نعمت بسیار بزرگ و کم‌نظیر در عالم بود که به همت شما ملت در این عالم پدید آمد و خداوند این انقلاب و این تحول بزرگ فکری، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و جهانی را به دست شما پدید آورد. این نعمت را باید قدر دانست. هیچ‌چیزی نباید ما را از اتصال به این منبع فیاض انقلاب اسلامی دور بدارد. همان‌طور که مستحضرید انقلاب اسلامی در عصری پدید آمد که هیچ منطق مادی آن را تصویر نمی‌کرد و هرگز کسی گمان نمی‌برد که بار دیگر دین و اسلام و منطق وحی در عرصه زندگی بشر امروزی، نقش‌آفرینی کند. مبدا ما به خاطر خطاها و مشکلاتی - که بعد هم خواهیم گفت - از ذات این پدیده و نعمت بزرگ الهی غافل بمانیم و ناسپاسی کنیم. اگر ما این انقلاب و دستاوردهای عظیم آن را ناسپاسی کردیم حتماً ضربه‌هایی خواهیم خورد که قرن‌هایی باید تحمل کنیم و مثل قوم بنی‌اسرائیل می‌شویم که نعمت حضرت موسی (ع) و انقلاب او را قدر ندانستند.

«وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبِأُوْ بَعْضٍ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يُفْتَلُونَ النَّبِيِّ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ»^{۱۱} این قانون الهی است. هرگز این سخن به این معنا نیست که به مسئول، برنامه و طراحی نقد و اعتراض نکنیم و پی گیری نکنیم بلکه معنایش این است که کسی کلیت انقلاب اسلامی، حضور دین در هدایت بشر و امواج انقلاب اسلامی را انکار کند و به سمت تصویرهای زیر و رو از انقلاب اسلامی برود. اگر ملت این پدیده بزرگ و این نعمت عظیم را نشناخت و قدر ندانست و در معرض نفی و انکار و بی توجهی و غفلت از آن قرار گرفت قطعاً بدانید که سنت خدا این است که «وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ...» اگر در زمان امیرالمؤمنین (ع) فریب گروه‌های مقابل امیرالمؤمنین (ع) را نخورده بودند و با او همراهی می کردند تاریخ جور دیگری بود و اگر در زمان قیام عاشورا مردم فداکارانه همه چیز را تحمل کرده بودند و حجت خدا را همراهی کرده بودند تاریخ جور دیگری ورق می خورد.

امروز هم ما در نطفه عطف تاریخی هستیم. بسیار جای تأثر و تأسف دارد که امروز گفته‌هایی نشر پیدا کند که رژیم شاهنشاهی که دین و دنیای ما را تباہ کرده بود را بزک کنند و رژیم استکباری مثل امریکا و اسرائیل را دوست بدانند و انقلاب اسلامی را قدرناشناسی کنند. اگر این منش عمومی شود و فرهنگ عامه ما - خدای ناکرده - به این سمت رفت همه ما سقوط می کنیم و عزت دنیا و آخرت خود را از دست خواهیم داد. انقلاب اسلامی با خطرها، ضعف‌ها و اشکالات عدیده‌ای مواجه است اما مگر این همه دستاورد را می شود کم شمرد و کم گرفت. من دو هفته قبل در قم عرض کردم که حداقل صد شاخص را می توان شمرد و برای شما ردیف کرد که من در ده محور بیان کردم که در همه آن‌ها با عدد و رقمی که خارجی‌ها می گویند کشور رتبه خوب عالی و مناسب دارد. حتی نسبت به کشورهای دیگری که مزدورند و به شکل موتتاژی زندگی می کنند و نسبت به خیلی از کشورها بهتر است. البته از بعض کشورها که چهارصد یا پانصد سالی که در مسیر توسعه بودند - البته با ظلم و ستم‌هایی که به دیگران داشته‌اند - در شاخص‌هایی پایین هستیم، اما دستاورد انقلاب اسلامی در همه این صد شاخص و در حوزه زیرساخت آموزشی، صنعت و معدن، بین‌الملل، ارزش‌های متعالی، استقلال و آزادی حتماً رتبه‌های مهمی را کسب کرده است که بعضی در تاریخ ایران سابقه ندارد. این بخشی است که باید حتماً قدر دانست و توجه کرد و نسل امروز با

^{۱۱} - سوره بقره، آیه ۶۱: و [داغ] خواری و ناداری بر [پیشانی] آنان زده شد و به خشم خدا گرفتار آمدند چرا که آنان به نشانه های خدا کفر ورزیده بودند و پیامبران را بناحق می کشتند این از آن روی بود که سرکشی نموده و از حد درگذرانیده بودند.

مطالعه دقیق خود، هم نسبت به تاریخ گذشته ما و هم به دیگران تحلیل کند و هم نقاط برجسته را بشناسد. این یک محور است که خیلی مهم است و طبعاً جای بسط آن در اینجا نیست.

محور دوم: بیم‌ها، نگرانی‌ها و چالش‌های فراروی انقلاب اسلامی

محور دوم این است که این انقلاب با دشمنی‌های بی‌پایانی مواجه بوده و خواهد بود. ما باید یا از اسلام، شرافت، کرامت‌مان، آزادی و استقلالمان دست برداریم که اگر هم برداریم آن‌ها از ما دست درنخواهند داشت و یا اینکه پای این آرمان‌ها بایستیم.

ملت ما نشان داده است که در برابر این دشمنی‌ها تسلیم نخواهد شد. جنگ، ترور، تحریم، نفوذ، تبلیغات سهمگین بین‌المللی، فشارهای سنگین در همه قلمروهای اجتماعی و سیاسی و تبلیغاتی تجربه حدود چهل ساله ماست. هیچ روزی این ملت به خاطر استقلال و آزادی‌خواهی از زنجیره توطئه‌ها رها نبوده است. همیشه آن‌ها طراحی کرده‌اند و هر بار هم گفته‌اند که ما با این طراحی ضربه نهایی را خواهیم زد و به فضل الهی هم در هر بار شکست خوردند؛ این توفیق و عنایت الهی بوده است. امروز این هم ادامه دارد.

می‌دانید که چه چیزهایی را هدف گرفته‌اند:

۱. تحریم اقتصادی

اقتصاد ما را. علیرغم برجام آماده هیچ همکاری نیستند. بعد هم این شیاطین پررویی که امروز در مسند قدرت در آمریکا هستند برجام را مانند یک گرو نگه‌داشته‌اند مانند اینکه بالا سر ما شمشیر نگه دارند. ما باید خودمان را از این توطئه رها کنیم چرا که اقتصاد ما را هدف گرفته‌اند.

۲. تلاش در زدودن امنیت حاکم بر کشور

امروز هم دنبال امنیت ما هستند. کشور امن و ایمن ما مورد حسادت آن‌ها قرار گرفته است. از برخی از اشکالات و اعتراضات هم استفاده می‌کنند. قطعاً در پشت‌صحنه این اغتشاشات طرحی‌هایی داشته‌اند تا امنیت را از بین ببرند و این را گفته‌اند و چیز مخفی نیست.

۳. مأیوس کردن مردم

مهم‌تر از این‌ها، امید ملت را هدف قرار داده‌اند. با هدف‌گیری از فضای مجازی و با استفاده از تبلیغات سنگین، دروغ‌ها و شایعه‌ها، اغتشاشات شیطانی و با سوار شدن بر موج اعتراضاتی که برخی از آن‌ها درست بوده اشکالاتشان وارد است. تلاش می‌کنند که گوهر امید را از دل شما بربایند تا از همه روزنه‌ها وارد شوند. اقتصاد، امنیت، اخلاق و نسل جوان و امید سرشار در دل ما هدف آن‌ها قرار گرفته است. هر روز علیه برجام حرفی بزنند و هر روز فضاهای گوناگون ظاهری، مجازی و شکلی را به استخدام بگیرند و دائم تولید شایعه، دروغ و حرف‌های غلط کنند تا حدی که خیلی‌ها آن را باور کنند. این اهداف سنگینی است که آن‌ها دنبال می‌کنند که باید توجه داشت.

۴. گسست دولت و ملت

ما باید نگران این باشیم که مسئولین و ما از ارزش‌های متعالی اسلام، سبک حکمرانی، مدیریت و ارتباطات مردمی فاصله بگیریم. این نگرانی چیز کمی نیست؛

۵. ضعف مدیریتی در برنامه‌ریزی‌ها

در برنامه‌ریزی قوای مختلف، نهادها و تشکیلات مختلف ضعف‌هایی دیده می‌شود که بخشی در قوه مجریه وجود دارد که خیلی مهم است و بخش دیگر نهادها و قوای دیگر است که ضعف مدیریتی و برنامه‌ریزی دارند. ما چشم‌انداز و سند‌های پنج‌ساله داریم. ده‌ها سیاست که از عقل جمعی برخاسته است و رهبری آن‌ها را اعلام کرده است چیز کمی نیست، اما پای کار بودن لازم است و از این حیث کاستی داریم و نگران این مسئله باید بود.

۶. سستی در مبارزه با فساد

نظارت و ارزیابی و مبارزه با فساد با سستی مواجه است. در این جهت ما اشکالات جدی به ما وارد است، مخصوصاً تبعیض و فاصله طبقاتی که نتیجه آن در بیکاری و بالا رفتن سن ازدواج روشن می‌شود.

۷. عدم برنامه‌ریزی مناسب برای نسل جدید

درک نسل جدید و برنامه‌ریزی خوب برای آن‌ها باید در اولویت‌های برنامه‌ریزان قرار گیرد. اولین جایی که در این مقوله مسئول‌اند نهادهای فرهنگی و دینی و حوزوی هستند. قطعاً همه ما مسئولیم و باید پاسخگوی این بخش باشیم.

۸. اختلافات، گسست‌ها و گسل‌های اجتماعی

به خاطر فاصله گرفتن از محورهای وحدت که ولایت‌فقیه رکن اساسی آن است اختلافات بیجایی وجود دارد. باید در رابطه با این چند مسئله نگران بود و برای حل آن‌ها چاره‌اندیشی کرد. البته باید خاطر نشان شد که باید دستاوردها و اشکالات را با هم بینیم. همچنین متوجه کینه‌های شیطنی و اقدامات دشمنان باشیم. ضمن اینکه باید همه این‌ها که با رأی مردم آمده‌اند و خدمات زیادی انجام داده‌اند را دید و نباید در بین دعوای سیاسی از آن‌ها غفلت کرد. اما دستگاه برنامه‌ریز ما مواجه با اشکالاتی است. در نهایت در سالروز پیروزی انقلاب اسلامی در کنار همه ملت ایران و در مواجهه با همه توطئه‌هایی که با آن‌ها مواجه هستیم با صدای رسا اعلام می‌کنیم که پای پیمان خود با شهدای گران‌قدر هستیم. اشکال می‌کنیم، نقد و پیگیری می‌کنیم و ضعف‌های خود را باید بپذیریم. همه این‌ها درست اما پیمان ما با شهدا استوار است و هرگز از راه اسلام و انقلاب اسلامی و شهدا در نخواهیم گشت.

ما برای مقابله با

الف: این حجم عظیم از توطئه‌های دشمنان

ب: مطرح کردن خواسته‌های ملت

ج: مبارزه با زنجیره دشمنی‌های جدید

د: مبارزه با این همه تعرضی که به انقلاب اسلامی و منافع ملت ایران توسط امریکا و اسرائیل و مزدوران‌شان

می‌شود

ه: برای اینکه در برابر ناامنی بایستیم و

و: برای اینکه پیام امنیت و استواری خودمان را به دنیا اعلام کنیم

وظیفه شرعی، دینی و عرفی خودمان این است که پس فردا، باشکوه‌تر از سال‌های قبل در راهپیمایی ۲۲ بهمن شرکت کنیم. همه شما وظیفه دارید که دست چند نفر دیگر را بگیرید و در این جشن بزرگ ملی، اسلامی، انقلابی، پایندی به پیمان با شهدا و رهبری و آرمان‌های اسلام و ارتقاء امنیت و سلامت کشور در صحنه حضور پیدا کنیم. ما مطمئن هستیم که این ندای رهبری پاسخ داده خواهد شد و انشالله راهپیمایی باشکوهی برگزار خواهد شد.

من تشکر می‌کنم از همه آن‌هایی که در جشن‌های انقلاب اسلامی تلاش کردند. برنامه‌های گوناگونی که اجرا شده است. از همه دوستان و مردم شریف و نهادهای مختلف سپاسگزارم و حضور پرشکوه شما در نماز جمعه و راهپیمایی را تقدیر و تشکر می‌کنم. امروز هم جمعی از دانش آموزان و مهمانان حضور دارند، همین‌طور امیر سرتیپ هاشمی مشاور اطلاعات مقام معظم رهبری که گفته‌اند در جلسه حضور دارند خدمت همه شما خیرمقدم عرض می‌کنم.

نَسْتَلِكُ اللّٰهَ و نَدْعُوكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْعَظَمِ الْعَظَمِ الْاَعَزَّ الْاَجَلَّ الْاَكْرَمِ يَا اللّٰهَ و... يَا رَحِمَ الرَّحْمِيْنَ، اللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيْقَ الطَّاعَةِ و بَعْدَ الْمَعْصِيَةِ و صَدَقَ النِّيَّةِ و عِرْفَانَ الْحَرَمَةِ، اللّٰهُمَّ انصُرِ الْاِسْلَامَ و اَهْلَهُ و اخْذِلِ الْكُفْرَ و اَهْلَهُ، خدایا دل‌های ما را به انوار ایمان روشن بفرما، اعمال ما را قبول بفرما، توبه، انابه و عبادات ما را مورد لطف و کرمات خود قرار بده، گناهان ما را ببخش، آسیب‌ها را از جامعه ما دور بدار، نسل جوان ما را به اوج عزت، ایمان و افتخار برسان، همه مخاطرات را از کشور و امت اسلام دور بدار، شر دشمنان اسلام به‌ویژه اسرائیل غاصب را از سر همه مرتفع بفرما، شر تکفیری‌ها، داعشی‌ها و تروریست‌ها را به خودشان بازگردان، ما را از همه خطرات مصون بدار، باران رحمت و برکات را بر ما نازل بفرما، مشکلات اقتصادی کشور را مرتفع بفرما، مسئولان ما را به انجام وظایف، خدمات صادقانه و الهی‌شان آشنا و موفق بدار، مریضان ما، مریضان مدنظر و جانبازان را شفا کرامت بفرما، مسلمانان مظلوم بحرین، یمن، عراق، سوریه، میانمار و دیگر مسلمانان مظلوم در اقصا نقاط جهان را نجات کرامت بفرما، اموات و درگذشتگان ما، درگذشتگان از این جمع و تازه درگذشتگان را غریق بهار رحمت بفرما، ما را با نواقص خودمان آشنا بفرما، ارواح تابناک شهیدان، شهیدان اسلام و انقلاب اسلامی، شهیدان دفاع مقدس،

شهیدان مدافع حرم و مقاومت و بین‌الملل اسلامی شهدای این جمع و امام شهدا را با شهدای کربلا محشور
بفرما.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ^{۱۲}